

Bibliografická a rešeršní činnost

**Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, příspěvková
organizace**

Knihovny a jejich služby

- **Získávají, zpracovávají, ukládají a zprostředkují informace (tištěné i elektronické)**
- **SLUŽBY KNIHOVEN**
- **Výpůjční služby – prezenční a absenční, MVS**
- **Bibliografické a rešeršní služby**
- **Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů**
- **Referenční služby (pomoc uživatelům při orientaci v knihovně, jejich službách a fondech)**
- **Reprografické služby**

Bibliografické služby

- Vyhledávání a zpřístupňování informací z různých informačních zdrojů
- Pomoc při samostatném hledání uživatelem, rady, konzultace

Rešerše

- Seznam literatury k danému tématu na základě konkrétního požadavku konkrétního uživatele.

DRUHY INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

VÝBĚR VHODNÝCH INFORMAČNÍCH PRAMENŮ

tištěné nebo elektronické

- PRIMÁRNÍ PRAMENY
- SEKUNDÁRNÍ PRAMENY

- BIBLIOGRAFIE
- LICENCOVANÉ DATABÁZE
- INTERNET

DRUHY INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

PRIMÁRNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

- KNIHY
- PERIODIKA
- DOKUMENTY PRŮMYSLOVÉ PRÁVNÍ OCHRANY (patenty)
- NORMY
- ŠEDÁ LITERATURA
- FIREMNÍ LITERATURA
- LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY

DRUHY INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

SEKUNDÁRNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

- Informují zkráceným způsobem o existenci primárního dokumentu (bibliografický záznam, katalogizační záznam)
- Usnadňují orientaci a zrychlují přístup k primárním pramenům
- KATALOGY – zachycují fondy knihoven
- BIBLIOGRAFIE – soupis literatury na určité téma, záznamy o primárních dokumentech
- DATABÁZE – elektronická verze

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

TYPY

- On-line katalogy
- Databáze (různé obory, odborné informace)
- Oborové portály
- Digitální knihovny, e-knihy, e-časopisy

DĚLENÍ PODLE OBORŮ

- Zaměřené na konkrétní obor – např. medicína
- Multioborové – např. EBSCO

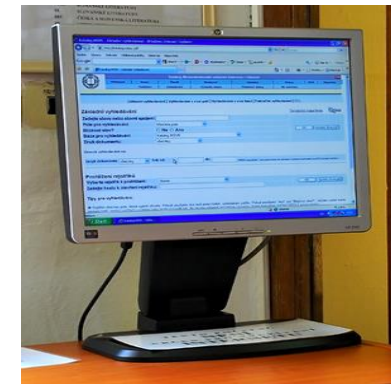
INFORMAČNÍ ZDROJE – KATALOGY

Knihovní katalogy (sekundární informační prameny)

- Lístkové (starší záznamy)
záznamy jsou zapsány na jednotlivých lístcích
- Elektronické (nové)
záznamy v elektronické podobě

AIDER E 51538
Aider les personnes handicapées là où
elles vivent. Einar Helander, ...
Geneve, Organ. mondiale de la Santé 1991.
Přeruš. str., il.
Don 1837/91

INFORMAČNÍ ZDROJE – KATALOGY

MSVK slaví 70 let

moje konto

katalog

pro_neslyšící

pro_nevidomé

Čeština

Na webu

vyhledat

O knihovně

Služby

Katalog a databáze

Pro knihovny

Kontakty

Potřebuji poradit

Otevírací doba

Databáze

E-knihy

Digitální knihovna

Novinky ve fondu

Moodle

INFORMAČNÍ ZDROJE – KATALOGY

Katalog Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě

MSVK [Přihlášení](#) [Odhlášení](#) [Moje konto](#) [Nastavení](#) [Databáze](#) [Dotazy](#) [MVS](#) [Nápověda](#)

[Hledání](#) [Výsledky dotazu](#) [Předchozí dotazy](#) [Má schránka](#) [Novinky ve fondu](#)

[Základní hledání](#) | [Standardní hledání](#) | [Prohlížení](#) | [Hledání z více polí](#) | [Pokročilé hledání](#) | [CCL](#)

Základní hledání

 [Tematická mapa f](#)

Zadejte hledaný dotaz (název, autor, předmět)

 hledat

Vyberte si, co hledáte:

- Tištěné knihy, mapy, hudebniny
- E-knihy, digitální dokumenty
- Časopisy, noviny
- Články
- Hry, audioknihy, CD...
- Regionální literatura Moravskoslezského kraje
  - Regionální bibliografie - okres Bruntál
  - Regionální bibliografie - okres Frýdek-Místek
  - Regionální bibliografie - okres Karviná
  - Regionální bibliografie - okres Nový Jičín
  - Regionální bibliografie - okres Opava
  - Regionální bibliografie - okres Ostrava
- Fond pro zrakově postižené
- Fond pro sluchově postižené

INFORMAČNÍ ZDROJE – KATALOGY

The image shows a screenshot of the website for the National Library of the Czech Republic (Národní knihovna České republiky). The website has a light beige header with the logo on the left and navigation links: English, Textová verze, Moje konto NKC, Moje konto SLK, Kontakt, and RSS. A search bar on the right contains the text 'Hledat' and a dropdown menu with 'na webu'. Below the header is a red navigation bar with the following menu items: Služby, Sbírky, **Katalogy a databáze** (highlighted with a yellow box), Portály, Digitální knihovna, Slovanská knihovna, and O knihovně. The main content area features a large illustration of a person sitting on a stack of books, using a laptop. The text 'Jak na to?' is displayed in a large font, with a subtitle below it: 'Audiouizuální tutoriály k informačním zdrojům NK najdete na youtube.com/NarodniknihovnaCR'. At the bottom of the page, there are three navigation buttons: 'Poetry & Short Story', 'Jak vytvořit', and 'Z knihovny si nemusíte', each with a corresponding icon.

http://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=skc

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené položky Nástroje Nápověda

Google Hledat Sdílet Zložky Zkontrolovat Přeložit Automat. vyplňování

CITACE.com Národní knihovna České r... Moravskoslezská vědecká ... ČNB - Základní vyhledávání Seznam Navrhované weby Vyhledávání Stránka Zabezpečení

Databáze Národní knihovny ČR Aktu

Konec	Přihlášení	Databáze	Dílčí báze	Nastavení	Otázky
Vyhledávání / Rejstříky		Výsledky dotazu	Předchozí dotazy	Schránka	Historie

Základní vyhledávání | Rozšířené vyhledávání | Z víceází | Vyhledávání CCL | Služby pro knihovny

SKC - Souborný katalog České republiky (CASLIN)

EBSCO Discovery Service NK ČR

[Informace o Souborném katalogu](#)

 Klíčová slova

Plné texty Dostupné v kolekci NK ČR Pouze katalogy NK ČR

Základní vyhledávání

Vyberte údaj pro vyhledávání:	<input type="text" value="Všechny údaje"/>
Zadejte slovo nebo slovní spojení:	<input type="text"/>
Druh dokumentu:	<input type="text"/> ☐ pouze dokumenty v češtině
Blízkost slov?	☒ Ne ☐ Ano

Pro další informace použijte tabulku [kódů jazyka](#), tabulku [kódů zemí](#) a tabulku [kódů druhů dokumentu](#).

Prohlížení rejstříků

Vyberte rejstřík k prohlížení:	<input type="text" value="Názvy"/>
--------------------------------	------------------------------------

INTERNET JAKO INFORMAČNÍ ZDROJ

NEDOSTATKY, PROBLÉMY

- Výběr zveřejněných informací není nikým odborně editován a kontrolován, informace neaktuální, chybí datování vzniku
- Ne vždy kvalitní, nelze ověřit původní zdroj
- Chybí informace o původnosti zdroje (zda je původní, nebo převzatý)

INTERNET JAKO INFORMAČNÍ ZDROJ

Web – viditelný x neviditelný

- **Viditelný web** (visible web, surface web) – volně prohledatelné zdroje
- **Neviditelný web** (invisible web, hluboký, deep web) – zdroje, jejichž obsah není dostupný prostřednictvím standardních vyhledávacích strojů (jsou pro ně neviditelné) – databáze, stránky chráněné heslem, neodkazované webové stránky

Nástroje viditelného webu

- **předmětové katalogy (prohlížení, browsing) – logicky ručně roztríděné odkazy**
  - [Seznam](#), [Yahoo](#)
- **vyhledávače (vyhledávání, searching) – komponenty robot, index, vyhledávací stroj**
  - [Google](#), [ask.com](#)
- **metavyhledávače – paralelně prohledávají více vyhledávačů**
[Metacrawler](#), [Dogpile](#), [www.vyhledavace.net](#)
- **GOOGLE X GOOGLE SCHOLAR**

České encyklopedie a elektronické databáze

WIKIPEDIA <http://cs.wikipedia.org/>

Česká verze mezinárodní encyklopedie Wikipedia byla spuštěna dne 3. května 2002. České články představují necelých 0,9 % z celkového počtu článků ve Wikipedii.

COJECO <http://www.cojeco.cz/>

Encyklopedie COJECO obsahuje v současné době přes 100.000 hesel a téměř 6.500 obrazových nebo zvukových příloh. Další hesla jsou postupně doplňována.

VŠEVĚD <http://www.vseved.cz/>. Dostupná i pro iPhone a mobily s Androidem.

Databáze

- Soubor dat v elektronické formě uložených podle jednoho schématu a zpřístupňovaných počítačem + vyhledávací systém v tomto souboru
- **Bibliografická databáze** - databáze, jejíž datovou základnu tvoří bibliografické informace.
- **Bibliografický záznam** - Soubor údajů o dokumentu (autor, název, místo a rok vydání...), sekundární informace

Typy databází

➤ podle typu zpracovávaných dat:

- textová
  - bibliografická
  - fulltextová
  - faktografická
  - kombinovaná
- numerická
- obrazová
- multimediální

➤ **Jaké jsou trendy?**

➤ **user friendly prostředí**

- centra se orientují na koncového uživatele
- intuitivní vyhledávání

➤ **propojování jednotlivých databází**

- např. bibliografických informací s plnými texty

➤ **různé přidané služby**

- odkazy na katalogy
- přidané služby – SFX (najde plný text článku, odkáže na autora)
- paralelní vyhledávání

➤ **poskytování DB prostřednictvím Internetu**

➤ **vzdálený přístup (z domova, odkudkoliv!)**

Česká národní bibliografie (ČNB)

- Obsahuje záznamy dokumentů vydaných na území ČR (většinou zasláných do NK jako povinný výtisk, dříve v papírové podobě).

Česká národní bibliografie (ČNB)

- Národní knihovna České republiky tuto povinnost plní již od 20. let 20. století, kdy získala právo tzv. povinného výtisku na knihy. Postupem času se měnilo složení české národní bibliografie – přibývaly nové typy dokumentů – i způsob její prezentace, od roku 1996 je vydávána v elektronické podobě.

ČNB

- **České knihy – bibliografické záznamy knih od r. 1901, postupně doplňována i produkce z období 1801-1900).**
- **Česká periodika, grafické dokumenty, hudebniny, kartografické dokumenty, zvukové záznamy, elektronické zdroje**

ANL – články v českých novinách, časopisech a sbornících

- 50. léta – 1991 – Bibliografický katalog
- 1991 – počítačová forma
- 1992 – kooperační systém
- 2012 – ANL+ (VISK9)

- www.nkp.cz – katalogy a databáze přehled bází NKP – články

České komerční databáze

- **Anopress** – plné texty článků (noviny, časopisy ČR)
- **PressReader** – plné texty článků (noviny, časopisy ze zahraničí)
- **ASPI** – automatizovaný systém právních informací
- **CODEXIS**

Zahraniční licencované databáze

- EBSCO
- SpringerLink
- ScienceDirect
- ProQuest
- Web of Knowledge (součástí Journal Citation Reports)

EBSCO

- Multioborová databáze společnosti EBSCO Publishing **Academic Search Complete** obsahuje více než 6 500 časopisů. Pokrývá např. tyto obory - biologie, fyzika, geologie, hudba, chemie, lingvistika, matematika, právo, psychologie, sociologie a mnoho dalších.

Proquest

- **Multioborová plnotextová databáze společnosti ProQuest zpřístupňující veškerou vlastní produkci z více než 160 oborů včetně obchodu a ekonomiky, vědy a techniky, medicíny a zdraví, literatury a jazykovědy, společnosti a kultury, umění a historie. Obsahuje kolekci ProQuest Central a ProQuest STM Package.**

Volně přístupné informační zdroje

Ústav pro českou literaturu AV ČR

<http://www.ucl.cas.cz>

- › Databáze české literární vědy (období 1945-1960 a od 1. srpna 2012)
- › Bibliografie do r. 1945 (1770-1945)
- › Bibliografie od r. 1961
- › Česká literatura v exilu (1948-1989)

Historický ústav Akademie věd ČR

➤ Bibliografická databáze Historického ústavu AV ČR

<http://biblio.hiu.cas.cz>

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

- <https://www.npmk.cz/>
- Online katalog – vyhledávání-články

Děkuji za pozornost

Mgr. Pavlína Szöke

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě,
příspěvková organizace

Moravskoslezská
vědecká knihovna
v Ostravě

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

www.svkos.cz